

7.9.2010

258 §

TOIMINNAN JA TALOUDEN TOTEUMAENNUSTE 31.7.2010

Terke 2009-23

Esityslistan asia TJA/6

TJA Terveyslautakunta päätti merkitä tiedoksi toiminnan ja talouden toteumaennusteen 31.7.2010 tilanteessa.

Käsittely Hoitoketjuylilääkäri Kristina Backlund oli kokouksessa läsnä kutsuttuna asiantuntijana tätä asiaa käsiteltäessä.

Terveyslautakunnan päätös syntyi äänestyksen jälkeen sen jälkeen, kun jäsen Autti oli jäsen Ravelan kannattaman ehdottanut, että päätökseen lisätään seuraava teksti: "Terveyslautakunta ilmaisee huolestuneisuutensa annetun talousennusteen 31.7.300 perusteella terveyskeskuksen toiminnan ja palvelujen turvaamisesta. Terveyslautakunta edellyttää, että toimitusjohtaja valmistele kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle esityksen talousarvion ylitysoikeudesta, jotta vanhusten hoito, psykiatria ym. terveyskeskuksen tuottamat palvelut voidaan toteuttaa hoitoa ja hoivaa tarvitsevien kuntalaisten tarpeita vastaavasti.

Äänestyksessä jäsen Autin lisäesityksen ja esittelijän ehdotuksen välillä todettiin lautakunnan äänin 7(Heistaro, Kousa, Kuuskoski, Muurinen, Tuominen, Malinen) - 2 (Autti, Ravela) olevan esittelijän ehdotuksen kannalla.

Päätösehdotus Terveyslautakunta päättäne merkitä tiedoksi toiminnan ja talouden toteumaennusteen 31.7.2010 tilanteessa.

Esittelijä Terveyskeskuksen ennusteaikataulun mukaan terveyskeskuksen osastot laativat tulosbudjettiennusteensa kuukausittain. Talous- ja suunnittelukeskukselle toimitetaan ennusteet maaliskuun, kesäkuun, syyskuun sekä marraskuun lopun tilanteesta.

Nyt esitettävän ennusteen pohjana ovat sekä oman toiminnan että HUSin osalta heinäkuun lopun tiedot.

7.9.2010

	TP 2009	TA 2010	31.7	Ero TA	Ero TA %
Tulot	74 502	72 132	76 023	3 891	5,4 %
Käyttömenot					
Terveyskeskus	637 348	586 339	592 775	-6 436	-1,1 %
HUS	449 039	425 000	451 665	-26 665	-6,3 %
Yhteensä	1 086 387	1 011 339	1 044 440	-33 101	-3,3 %

Terveyskeskuksen oman toiminnan ennustetaan ylittävän budjetin 6,4 milj. e (1,1 %). Ylitys selittyy palkankorotusten vaikutuksilla. HUSin toiminnan ennustetaan ylittävän 26,7 milj. e (6,3 %).

Oma toiminta

Osastokohtaiset budjettiennusteet ovat 31.7.2010 tilanteessa seuraavat (+ =budjetin alitus, - = budjetin ylitys):

Osasto	31.3. 1 000 e	31.5 1 000 e	31.7 1 000 e
Terveysasemat	0	0	0
Kotihoito	-1 084	-1 756	-1 800
Suun terveydenhuolto	-1 000	-2 500	-2 500
Kaupunginsairaala	9	-1 000	-1 000
Psykiatria	0	-1 587	-1 587
Hallinto- ja palvelukeskus	0	0	400
Johto ja keskitetyt toiminn	0	0	0
Yhteensä	-2 075	-6 842	-6 436

Terveysasemat ennustaa kulujen ja tuottojen toteutuvan budjetin mukaisina. Palvelujen hankintojen osalta on pieni ylitysuhka, joka johtuu vuoden 2009 mammografiaseulontojen osittaisesta siirtymisestä vuoden 2010 puolelle sekä ultraäänitutkimusten määrän kasvusta. Palvelujen ylitysuhka voidaan kompensoida henkilöstömenojen, materiaalihankintojen (lähinnä omahoitotarvikejakelu) sekä laboratoriokustannusten säästöillä. Heinäkuun lopun tilanteessa vakanssimäärä oli 1254 ja täyttöaste 88 %. Terveysasemien suoritteiden ennustamista vaikeuttavat sikainfluenssarokotukset ja pandemian vuoksi alkuvuonna tehdyt toimintamuutokset. Seitsemän kuukauden toteumatietojen pohjalta arvioidaan, että budjetin kokonaispalvelumäärä tulee ylittymään noin 9000 käynnillä (0,5 %)

7.9.2010

Kotihoidon kulujen ennustetaan ylittyvän 1,8 milj. e (1,8 %). Ylitys selittyy kokonaan palkankorotuksista johtuvalla henkilöstökulujen ylittymisellä. Palkkojen ylitystä pyritään kompensoimaan sijaistyövoimaa, asiakkaiden ostopalveluja sekä henkilöstön vuokrausta vähentämällä. Tuottojen ennustetaan ylittävän budjetoidun tason 0,4 milj. eurolla. Heinäkuun lopun tilanteessa vakanssimäärä oli 1721 ja täyttöaste 94 %. Käyntejä ennustetaan toteutuvan 90 000 käyntiä (4,8 %) suunniteltua enemmän. Säännöllisen kotihoidon asiakasmäärä on lisääntynyt 281 asiakkaalla edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta, mikä on selvästi talousarviossa suunniteltua enemmän.

Suun terveydenhuolto ennustaa kulujen osalta 2,5 milj. e (4 %) ylitystä. Tuottojen ennustetaan vastaavasti ylittävän budjetin 0,3 milj. e (1,8 %). Kulujen ylitys johtuu hoitotakuussa pysymiseksi hankituista ostopalveluista. Heinäkuun lopun tilanteessa vakanssimäärä oli 712 ja täyttöaste 91 %. Käyntejä ennustetaan toteutuvan 28 500 käyntiä (-5,9 %) suunniteltua ja 15 500 käyntiä edellisvuotta vähemmän. Käyntimäärien vähenemä omassa toiminnassa selittyy sillä, että lisätyönä toteutuneita käyntejä on ollut kuluvana vuonna selvästi vähemmän. Lisäksi käyntien keskimääräinen kesto on edelleen pidentynyt.

Kaupunginsairaala ennustaa 1 milj. e (0,5 %) ylitystä, joka selittyy kokonaisuudessaan palkankorotuksilla (1,5 milj. e). Ylityksestä 0,5 milj. e kyetään kompensoimaan vuokratyön käytön säästöillä. Asiakaspalvelujen ostojen osalta on syntymässä ylityspaineita hoitoketjun vaikean tilanteen johdosta, ennuste on kuitenkin vielä tässä vaiheessa budjetin mukainen. Tuottojen ennustetaan ylittävän budjetin 1,5 milj. e (5,7 %), joka johtuu pitkäaikaishoitomaksujen ennustettua suuremmasta toteumasta. Heinäkuun lopun tilanteessa vakanssimäärä oli 1840 ja täyttöaste 86 %. Suoritteiden ennustetaan toteutuvan suunnitellusti lukuun ottamatta akuuttihoitopäiviä, joiden ennustetaan hieman alittavan budjetoidun.

Psykiatria ennustaa 1,6 milj. e (2,2 %) ylitystä kulujen osalta. Ylitys johtuu palkankorotuksista. Muilta osin kulujen ennustetaan toteutuvan budjetin mukaisesti. Lääkärivaje vaikeuttaa edelleen toimintaa. Heinäkuun lopun tilanteessa vakanssimäärä oli 877 ja täyttöaste 86 %. Suoritteiden ennustetaan toteutuvan suunnitellusti, lukuun ottamatta poliklinikkakäyntejä, jotka alittavat budjetoidun 10 000 käynnillä (6,5 %)

7.9.2010

Hallinto- ja palvelukeskus ennustaa 0,4 milj. e budjetin alitusta, joka johtuu vuokratulujen toteutumisesta budjetoitua pienempinä.
Terveyskeskuksen johdon ja keskitettyjen toimintojen budjetti toteutuu suunnitellusti.

HUS-kuntayhtymä

HUSin ennuste pohjautuu heinäkuun lopun tilanteeseen. Laskutuksen ennustetaan toteutuvan 26,7 milj. e budjetoitua korkeamana. HUS-kuntayhtymän kulujen ennustetaan ylittävän budjetin 36,5 milj. e ja toimintatuottojen 62,7 milj. e. Kuntayhtymän alijäämäksi ennustetaan 11,7 milj. e, mikä on 29,3 milj. e budjetoitua vähemmän. HUSissa hoitoon pääsyä yli 6 kuukautta odottaneiden helsinkiläisten määrä oli 23.8.2010 yhteensä 1086 henkilöä. Helsingin siirtoviivepäivien määrä on edellisvuotta korkeampi, ollen keskimäärin runsaan 1100 päivän tasolla/kuukausi, mihin on vaikuttanut hoitoketjusta alkuvuoden aikana poistuneet kaupungin paikat. Tilanteen arvioidaan helpottuvan loppuvuotta kohden.

Hoitoketjut

Postiosoite

PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Siltasaarencatu 13
Helsinki 53
<http://www.hel.fi/terveyskeskus>

Puhelin

+358 9 310 5015

Faksi

+358 9 310 42504

7.9.2010

MITTARI	Tammi	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	Kesä	Heinä
1. AKUUTTIYKSIKKÖIHIN TARJOTUT POTILAAT							
Haartm. ja Malmin päivystysp	313	278	267	232	267	237	295
Haartm. ja Malmin vuodeosas	95	73	104	83	85	83	110
HUS-vuodeosastot	353	309	379	335	325	363	327
Muut	50	45	43	43	48	41	43
Yhteensä	811	705	793	693	725	724	775
2. CASE MANAGERIT							
Kotiin ohjatut	55	55	60	51	36	48	38
Muihin hoitopaikkoihin ohjatut	43	53	72	64	67	94	77
3. AKUUTTIYKSIKÖT							
Päätyneet hoitojaksot	487	446	574	447	479	479	506
Kotiutusprosentti	69,0%	69,0%	69,9%	70,2%	69,5%	69,7%	69,8%
Sosvir. jatkokunt siirtyneet	35	31	33	31	24	31	28
Ahtilaan jatkokunt. siirtyneet	10	12	3	8	10	9	4
Suursuolle jatkokunt siirt.	3	2	16	13	18	11	15
4. SAS-PROSESSIN JONOT							
Jonoon otetut	80	104	142	89	137	94	96
Paikan saaneet	105	72	99	43	46	87	57
5. ODOTUSAIKA AKUUTTIYKSIKÖISTÄ (vrk)							
Palveluasumiseen	108	98,9	98,0	95,3	92,5	88,9	87,1
Laitoshoitoon	50,7	51,1	50,2	47,6	49,5	52,4	56,8
6. KOTONA ODOTTAVAT							
Yli 1 kk odottaneet 1-kiireellis	4	1	0	1	1	1	2
Yli 6 kk odottaneet 2-kiireellis	1	0	0	0	1	0	1
Yli 6 kk odottaneet ei-kiireellis	4	3	3	4	1	2	2
7. HUS-YLIKÄYTTÖPÄIVÄT/ KK							
Yli neljän pv:n siirtoviivepäiviä	278	638	412	465	426	344	345

Potilastarjonta on ollut heinäkuussa poikkeuksellisen runsasta ja kaupungin omat päivystyspoliikklinikat ovat olleet ruuhkaisia. Kaupunginsairaalassa sosiaaliviraston ympärivuorokautiseen hoitoon jonottavien määrä nousi heinäkuussa yli 200:n, kun se alkuvuodesta oli tasolla 130. Tammi-heinäkuussa SAS-prosessin kautta paikan saaneiden määrä on 293 (37 %) pienempi kuin viime vuoden tammi-heinäkuussa. HUS:n ylikäyttöpäivien määrä on lähes kaksinkertaistunut viime vuoteen verrattuna. Kaupunginsairaala on joutunut lisäämään ostopalvelupaikkojen määrää yli budjetoidun. .

Vanhusten SAS-prosessissa on viime kuukausina syntynyt epätasapaino jonoon otettujen ja paikan saaneiden välillä. Jonoon on alkuvuoden aikana otettu lähes 250 vanhusta enemmän kuin paikkoja

7.9.2010

on voitu tarjota. Syynä tähän on laaja laitospaikkojen sisäänottosulku, joka liittyy sosiaalitoimen paikkojen vähentämiseen. Sulut ovat vähitellen loppumassa, mutta kumuloitunut jono tulee näkymään SAS-prosessissa vielä pitkään.

Sosiaalivirasto on avaamassa piakkoin lisää palveluasumisen ryhmäkoti paikkoja. Palvelusetelin käyttäjiksi ei ole ryhtynyt niin moni kuin alun perin sosiaalivirastossa oli suunniteltu. SAS-työpareja on informoitu epätasapainoisesta tilanteesta. Odotusaika laitoshoitoon on kesällä lähtenyt nousuun laajan sisäänottosulun vuoksi.

Kotona jonottavien tilanne on pysynyt hyvänä.

Henkilökuntatilanne

Terveyskeskuksen henkilöstömäärän kehitys kuukausittain vuosina 2009 - 2010 on esitetty alla olevassa taulukossa:

Henkilöstö	<u>2009</u> lkm	<u>2010</u> lkm	<u>Muutos</u> lkm
Tammi	8 689	8 256	-433
Helmi	<u>8 768</u>	<u>8 229</u>	-539
Maalis	<u>8 781</u>	<u>8 255</u>	-526
Huhti	<u>8 843</u>	<u>8 285</u>	-558
Touko	<u>8 925</u>	<u>8 393</u>	-532
Kesä	<u>10 121</u>	<u>9 348</u>	-773
Heinä	<u>10 023</u>	<u>9 300</u>	-723
Elo			
Syys			
Loka			
Marras			
Joulu			

Sosiaalivirastoon siirtyi vuoden 2009 lopussa 777 henkilöä (629 vakanssia). Terveyskeskuksen henkilökunnan määrä on vuoden alkupuolella ollut em. muutos huomioiden keskimäärin 250 henkeä edellisvuoden vastaavaa tasoa korkeampi.

Osastokohtaisesti henkilömäärä on kehittynyt seuraavasti:

Osasto	<u>07/2009</u> lkm	<u>07/2010</u> lkm	<u>Ero</u>
<u>Johto ja keskitetty toiminta</u>	<u>22</u>	<u>16</u>	<u>-6</u>

7.9.2010

Hallinto- ja palvelukeskus	1 208	1 171	-37
Terveysasemat -osasto	1 413	1 440	27
Kotihoito-osasto	2 231	2 381	150
Suun terveydenhuolto	749	756	7
Kaupunginsairaala*	2 411	2 447	36
Psykiatria	1 072	1 089	17
Yhteensä		9300	

* Lisätty Suursuon sairaala kaupunginsairaalan vuoden 2009 lukuihin

Merkittävin lisäys on kotihoitoon henkilöstössä, mikä johtuu työvoiman saatavuuden parantumisesta.

Sijaisten käyttö ja vuokratyövoima

Terveyskeskuksen vuoden 2010 talousarvioon sisältyy tavoite 10 % vähemmästä sijaiskustannuksissa ja työvoiman vuokrauksessa. Toteumatilanne on seuraava:

	2009	2010	Muutos e	Muutos %
4032 Koulutusajan sijaiset	81 172	99 316	18 144	22,35%
4035 Sairauslomasijaiset	1 753 462	1 979 541	226 079	12,89%
4041 Vuosilomasijaiset	7 197 866	7 998 056	800 190	11,12%
4043 Äitiyslomasijaiset	733 437	822 168	88 731	12,10%
4044 Muu tilapäinen työvoima	509 132	340 372	-168 760	-33,15%
Henkilösivukulut edellisistä	3 591 137	3 834 901	243 764	6,79%
Sijaiskustannukset yhteensä	13 866 207	15 074 354	1 208 147	8,71%
Työvoiman vuokraus	10 566 816	7 051 938	-3 514 878	-33,26%
Yhteensä (sijaiset + vuokraus)	24 433 022	22 126 292	-2 306 731	-9,44%

Kesäkuun lopussa sijaiskulujen ja vuokratyövoiman toteuma oli 9,4 % alempi kuin viime vuonna. Kustannuksissa on huomioitu Suursuon sairaalan vuoden 2009 kustannukset, koska kyseinen yksikkö jäi terveyskeskuksen organisaatioon pitkäaikaishoidon uudelleenjärjestelyjen yhteydessä.

Osastokohtaisesti em. kustannukset ovat kehittyneet seuraavasti:

Osasto, muutos %	Sijaiset	Vuokratyö	Yhteensä
Hallinto- ja palvelukeskus	-7,8%		-7,8%

7.9.2010

Terveysasemat	1,3%	-24,7%	-13,4%
<u>Kotihoito-osasto</u>	28,2%	-53,2%	-5,6%
Suun terveydenhuolto	-1,1%	48,5%	27,7%
<u>Kaupunginsairaala</u>	5,0%	-32,8%	-12,6%
<u>Psykiatria</u>	10,3%	-44,0%	-14,2%

Luvuissa on huomioitu lasten terveyskeskuspäivystyksen siirtyminen terveysasemien toiminnaksi vuoden 2010 alusta. Suun terveydenhuollon vuokratyövoiman kustannusta lisää merkittävästi pääkaupunkiseudun yhteisen päivystyksen vuokratyön käyttö. Koska em. toiminta käynnistyi syksyllä 2009, luvut eivät Suun terveydenhuollon osalta ole vertailukelpoisia.

Varahenkilökustannusten osalta on tapahtunut selvää nousua (1,1 milj.e /23%) edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan. Tämä johtuu siitä, että varahenkilöiden käyttöönotto tapahtui viime vuonna myöhemmin kuin tänä vuonna. Varahenkilöiden määrää on vähennetty vuonna 2010, mikä tulee näkymään viiveellä varahenkilökustannuksissa.

Palvelut

Terveyskeskuksen talousarvion suoritettavien ennustetaan toteutuvan seuraavasti:

<u>(1000 kpl)</u>	TA 2010	Enn 31.7	Ero TA
<u>Terveyskeskustoiminta:</u>			
<u> Terveysneuvonta</u>	244	280	36
<u> Lääkärin vastaanottokäynti</u>	720	660	-60
<u> Terveystieteiden ja sh. vastaanotto</u>	472	500	28
Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto	220	225	5
Kotihoito	1 860	1950	90
Suun terveydenhuolto (oma+osto)	482	454	-28
Pkl-vastaanotto	61	61	0
Sisätautien päivystyspoliklinikka	36	36	0
Terveyskeskuspäivystys (aikuiset, lapset)	122	122	0
Akuuttihoitopäivät	366	364	-2
Psykiatrian avohoitokäynnit	168	157	-11
Psykiatrian vuodeosastohoitopäivä	95	96	1
Psykiatrian avohoitopäivä	70	70	0
HUS-kuntayhtymä:			
DRG-tuotteet	200	200	0
Käynnit	446	475	29

7.9.2010

edellisvuotista tasoa.

Investoinnit

Terveyskeskuksen irtaimen omaisuuden ennuste on seuraava:

(1000 e)	TA 2010	Ylitys	Ennuste	Ero TA
		oikeudet	31.7	2010
Atk-hankinnat	5 250	1 000	6 250	0
Muut hankinnat	3 000	154	3 154	0
Irtain omaisuus yhteensä	8 250	1 154	9 404	0

Ylitysoikeudet koskevat viime vuodelta siirtyneitä hankintoja, jotka eivät ehtineet toteutua vuonna 2009. Irtaimen omaisuuden määrärahojen arvioidaan toteutuvan kokonaisuudessaan.

Sitovat laatutavoitteet

Terveyskeskuksen talousarvioon sisältyvät seuraavat sitovat laatutavoitteet:

Laatutavoite	2010	2011	2012
...			
...			
...			
...			
...			
...			
...			
...			
...			

Sitovien laatutavoitteiden ennustetaan toteutuvan suunnitellusti. Myös kotihoidon tavoite toteutuu, kun väestömääränä käytetään aiemmin

7.9.2010

käytetyn ennusteen sijasta vuoden 2010 alun toteutunutta väestöä. Suun terveydenhuollossa hoitotakuussa pysyminen on hyvin haasteellista.

Terveyskeskuksen alkuperäiseen talousarvioon sisältyvän yli 75-vuotiaiden laitoshoidon peittävyystavoitteen toteutumisen ennustaa sosiaalivirasto.

Toimitusjohtajan kannanotot

Terveyskeskuksen oma toiminta on nyt laaditun ennusteen mukaan toteutumassa tässä vaiheessa varsin lähellä budjetoitua. Loppuvuoden aikana pyritään käytettävissä olevin keinoin pienentämään ylitysuuhkaa, missä yhteydessä tarkasteluun otetaan myös vuoden 2011 talousarvioon sisältyvien vähennysblokkien mahdollinen aikaistaminen. Vuoden 2011 raamissa on varauduttu täysimääräisesti vuosien 2009-2010 palkankorotuksiin, joten siltä osin talousarviossa pysymiseen on edelleen täydet edellytykset ensi vuonna.

Sekä tämän vuoden talousarvion että ensi vuoden budjetin osalta merkittävimmät epävarmuustekijät ovat hammashuollon hoitotakuussa pysymisen edellyttämät lisäkustannukset sekä vanhusten ja psykiatrian hoitoketjussa tällä hetkellä vallitseva epätasapaino, kun jonossa on enemmän asiakkaita kuin paikkoja on käytettävissä.

Suun terveydenhuollon osalta todettakoon, että eduskunnan oikeusasiamiehen näkemyksen mukaan terveyskeskuksen käyttämä hoitotakuun toteutumisen laskentatapa ei ole lain hengen mukainen, mikä edelleen tulee vaikeuttamaan suun terveydenhuollon jo nyt haasteellista hoitotakuussa pysymistä.

Kaupunginsairaalan osalta hoitoketjussa vallitseva epätasapaino tulee, ellei tilannetta saada korjattua, näkymään vaikeutena toteuttaa suunniteltuja ostopalvelusairaansijojen vähennyksiä, jotka sisältyvät mm. ensi vuoden budjettiin.

Edelleen, voidaan nähdä, että kotihoidossa tilanne tulee olemaan vaikea, kun jo toteutuneet asiakasmäärien lisäykset selvästi ylittävät talousarviossa suunnitellun.

Lisätiedot:

Lind Jussi, suunnittelupäällikkö, puhelin 310 42246

7.9.2010

Postiosoite

PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
terveyskeskus@hel.fi

Käyntiosoite

Siltasaarekatu 13
Helsinki 53
<http://www.hel.fi/terveyskeskus>

Puhelin

+358 9 310 5015

Faksi

+358 9 310 42504